

oldalúságban nyilvánultak értelmi tulajdonai. A tapasztalati tudományok mellett, az ész más termékei iránt is kiváló érdekekkel viseltetett. A jelesebb bölcselek közül nem egynek világánál szélesítette látkörét. Az egyházi irodalomra is kiterjedt figyelmé. Lelkében a tapasztalati igazságok mellett a vallási szemlélődések befogadására is jutott tér s folyóiratunkat mindig hűséggel, szorgalmasan olvasta.

De ezzel jellemzésére még nem mondtunk el mindent. Hátra van még szép tulajdonságai koronája. Gyergyai legnagyobb volt mint ember s e tekintetben alig találunk kellő szavakat méltánylására. Ritka lélekben egyesülnek az emberies érzelmek oly terjedtségben és mélységben, mint benne láttuk egyesülve. Az emberekkel való minden érintkezésében fenkölt, jó és nemes léleknek ismerte őt mindenki. Egész lényét a szeretet és jószág ölelte körül, az volt a légkör, melyben magas tehetségeivel és tudományával mozgott. Ezért a család, melyhez tartozék, csak nem az imádásig szeretete s embertársai becsülték osztatlanul. Az általános becsülés nyert kifejezést, midőn temetésén Kolozsvár összes értelmisége, a szenvedett emberek nagy része, a kiket valaha gyógyított, megjelent, s tanártársai, barátjai, a vasuti tisztviselők és egyesek koporsóját virágkoszorúkkal ékesítették. Gyergyaiiban egy szép tehetség s még szebb lélek szállott korai sírba. Legyen a hant sírja fölött oly könnyű, emléke közöttünk oly áldott, a mily hasznos, szép és nemes volt élete.

RÉVÉSZ IMRE.

A mennyire váratlan, éppen oly meglepő és fájdalmas Révész Imrének február 13-án történt véletlen halála. A magyar közművelődés és irodalom a hivatott munkást, mi a magyar protestantismus napjainkban egyik legmagasabb kitünőségének eltünését siratjuk.

Kik műveiből, munkásságából netalán nem ismernék, a lapokban közlött rövid életirati vázlatokból is láthatják, hogy Révész Imre a protestantismusnak oly bajnoka volt, ki az irodalomban tollával, a szószéken ékesszólásával, a tanácstermekben bölcsességével és munkásságával mondhatni csak annak ügyét szolgálta.

A protestantismus alapelvénél, a szabadvizsgálódásnál és független, állami önkormányzati jogánál fogva folytonosan küszködik önmagával és magában; s oly államokban, melyekben kisebbségben van, küzd a hatalommal és hatalmaskodókkal. Révész Imre munkássága korában is voltak a magyar protestantizmusnak küzdelmei, voltak az idegen hatalommal, midőn léte-

lét és nemzeti nyelvünket kellett védelmeznie, voltak alkotmányos állapotunkban, midőn önkormányzati jogáért harczolt és harczol. Az egyház beléleletében a folytonos szervezkedés és fejlődés, folytonos csatározással folyt. Révész I. mindezekben a harczokban és csatározásokban magas értelmességével, tudományosságával s mindenek felett komoly lelkesültségével, tevékeny döntő befolyással részt vett. S bár a felekezetség határáig hullámzó kalvinismusságát és önkormányzati féltékenységét álláspontunkról néha sajnálva láttuk, de mint erős meggyőződés, szilárd akarat, apostoli hit és buzgalom nyilvánulásait mindig tiszteltük; és ezt annyival inkább tettük és teszszük most is, mert — fájdalom — ily jelenségek protestans egyházaink kebelében is ritkák korunkban. Bár nyomdokain minél többen járhatnánk és járnánk!

LEVELEZÉS.

Udvarhely megye, Medesér, 1881. jan. 10.

T. Szerkesztőség!

Udvarhely megyében, a székelykereszturi járásban, Gagy és Martonos falvak közötti völgyben, egy néhány szegénysorsu unitárius család van letelepedve, kik összesen 9 családból állnak 45 lélekszámmal. Polgári állásokra nézve: földmivelők, napszámosok és pásztorok, részint sajátjokban, részint mások javaiban laknak és munkálkodnak.

Ez a kis népcsoport, a velök egy helyen letelepült, 6 családot képező, 26 lélekszámból álló, más keresztény egyházakhoz tartozó lakosokkal együtt, 1880. nov. 14-én öröm-ünnepet tartott. A kis-medeséri unitáriusok, leány-egyházzá alakulásoknak emlékéül, harang-szenteléssel kapcsolatos ünnepet ültek, ekkor levén átadva a közszolgálatnak az a szép kis harang, melyet Kolozsvárt öntöttek az Andrásowszky testvérek, a kis-medeséri unitárius leányegyháznak 1880-ban.

Alkalmi beszédet alóliirt tartott 1. Móz. 12. r. 7. 8. versekben olvasható ezen igék alapján: „Megjelenék az Ur Ábrahámnak és mondá neki: a te nemzetségednek adom e tartományt, és építe Ábrahám ott oltárt az Urnak és az ő nevét hívá segítségül.”

„Mi is oltárt építettünk ezen a helyen, melyet a vallásos buzgóság és szeretet adományozott örökségül, az „egy Istent imádó kis-medeséri egyháznak.“ Oltárunk, ez az előttünk álló csinos faalkotmány, melyet harang-állvány-nak nevezünk, s benne az oltári áldozat: szép kis harangunk. És ha Ábrahám oltárt építvén az Urnak, az ő nevét hívá segítségül: vajjon, nem az-e a mi eljárásunk is, a midőn oltárunkat harang-jelvényével átbocsátva a közszolgálatnak, ezen ünnepélyes órában szokott egyházi szertartással felszenteljük: 1) Egy Istenünk tiszteletére. 2) Az ember Jézus Krisztus tudományának terjesztésére. 3) A vallásos buzgóság és közerkölcsiség megalapítására“ stb.

Az irt felosztással tartott alkalmi beszéd után felolvastam a gyülekezet előtt elsőbben: A. siménfalvi mltgos. Jakabházy Zsigmond úr és neje mltgos. Pakot Polixena ő nagysága azt az ajándék-levelét, mely a többek között így szól: „Egyszáz □ öl területű templom-helyiséget adunk örökségül,